

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การพยากรณ์ราคาในระยะสั้นของยางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการซื้อขายยางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย และ 2) เพื่อพยากรณ์ราคาในระยะสั้นของยางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลราคาแบบรายวันและรายสัปดาห์ของเดือนส่งมอบพฤศจิกายน ธันวาคม 2550 และมกราคม 2551 ด้วยวิธีโฮลท์-วินเทอร์แบบไม่มีฤดูกาล (Holt-Winters no seasonal) และวิธีการทำให้เรียบแบบเอกซ์โปเนนเชียลอย่างง่าย (Single exponential smoothing) ซึ่งทั้ง 2 วิธีเป็นเทคนิคการพยากรณ์ที่มีความเหมาะสมสำหรับการพยากรณ์ในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ จึงถูกนำมาใช้สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ โดยมีบทสรุป และข้อเสนอแนะจากการศึกษา ดังต่อไปนี้

5.1 บทสรุป

ในส่วนนี้ได้แบ่งสรุปผลการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรกเป็นการสรุปผลการศึกษาศถานการณ์การซื้อขายยางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย และส่วนที่ 2 เป็นการสรุปผลการพยากรณ์ข้อมูลรายวันและรายสัปดาห์ของราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

5.1.1 สถานการณ์การซื้อขายยางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา นับตั้งแต่มีการซื้อขายล่วงหน้าเป็นครั้งแรกเมื่อเดือนพฤษภาคม 2547 ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งในแง่ของจำนวนข้อตกลงซื้อขายและมูลค่าการซื้อขาย โดยเฉพาะยางแผ่นรมควันชั้น 3 เป็นสินค้าที่มีการซื้อขายข้อตกลงล่วงหน้ามากเป็นอันดับหนึ่ง และมีอัตราการเติบโตสูงมากที่สุด เมื่อเทียบกับสินค้าชนิดอื่น ๆ ที่มีการซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าด้วยกัน อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ยางแผ่นรมควันชั้น 3 จะเป็นสินค้าที่มีการซื้อขายมากที่สุดในตลาดล่วงหน้าของไทย แต่ก็ไม่สามารถเทียบกับตลาดล่วงหน้าต่างประเทศ เช่น Tokyo Commodity Exchange (TOCOM) ของ

ประเทศญี่ปุ่นที่มีการพัฒนาตลาดมาช้านานกว่า ทั้งยังมีสภาพคล่องที่สูงกว่ามากจึงส่งผลให้ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยยังไม่สามารถดึงดูดใจนักลงทุนหรือนักเก็งกำไรได้เท่าที่ควร ซึ่งข้อจำกัดและอุปสรรคที่สำคัญของการซื้อขายล่วงหน้ายางแผ่นรมควันชั้น 3 ได้แก่

5.1.1.1 ลักษณะของสัญญา (contract specifications) ไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกันความเสี่ยง ทำให้ไม่สามารถแข่งขันกับตลาดล่วงหน้าในต่างประเทศได้

5.1.1.2 สภาพคล่องมีน้อย ทำให้ไม่ดึงดูดการลงทุน เนื่องจากผู้ซื้อขายไม่แน่ใจว่าจะสามารถปิดสถานการณ์ซื้อขาย (offset) ได้ และขาดแรงจูงใจที่จะดึงดูดกลุ่มผู้ซื้อขาย ผู้ค้า ผู้ส่งออก ให้เข้ามาซื้อขายที่ตลาดล่วงหน้าของไทย ทั้ง ๆ ที่บุคคลเหล่านี้ล้วนลดความเสี่ยง โดยซื้อขายที่ตลาดซื้อขายล่วงหน้าต่างประเทศ เช่น TOCOM อยู่แล้ว

5.1.1.3 เงินประกัน และค่าใช้จ่ายสูง เมื่อเทียบกับตลาดต่างประเทศ ทำให้ไม่ดึงดูดกลุ่มผู้ซื้อขาย ผู้ค้า ผู้ส่งออก ให้เข้ามาซื้อขายที่ตลาดล่วงหน้าของไทย ประกอบกับเรื่องสภาพคล่องส่งผลให้ปัจจุบันไม่สามารถดึงดูดลูกค้าได้

5.1.1.4 ผู้เกี่ยวข้องขาดความรู้ความเข้าใจ แม้ว่าในกลุ่มผู้ค้ายางพาราจะมีความรู้เรื่องการซื้อขายล่วงหน้ามากกว่าในกลุ่มสินค้าชนิดอื่นที่มีการซื้อขายกันในตลาด แต่ก็ยังมีอยู่ในวงจำกัด อีกทั้งที่ผ่านมามีการตลาดและการประชาสัมพันธ์ยังไม่เพียงพอ จึงส่งผลให้ผู้เกี่ยวข้องยังขาดองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง

5.1.1.5 เงื่อนไขการส่งมอบ-รับมอบสินค้า ยังไม่ชัดเจน นอกจากนี้ยังมีข้อจำกัดของ พ.ร.บ. ยาง 2542 ว่าด้วยการห้ามนำเข้ายางจากต่างประเทศ ทำให้ประเทศอื่นๆ ไม่สามารถส่งมอบยางที่ประเทศไทยได้ รวมทั้งกลไกการขนส่งสินค้าไทยมีต้นทุนสูง เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ รวมทั้งระบบท่าเรือยังไม่ดี ทำให้ต้นทุนเพิ่มขึ้น

5.1.2 การพยากรณ์ข้อมูลรายวันและรายสัปดาห์ของราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

การพยากรณ์ราคาสัญญาล่วงหน้ายางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ทั้ง 3 สัญญา ได้แก่ ราคาสัญญาล่วงหน้ายางแผ่นรมควันชั้น 3 เดือนส่งมอบ พฤศจิกายน ธันวาคม 2550 และมกราคม 2551 ด้วยวิธี Holt-Winters no seasonal และ Single exponential smoothing โดยใช้ข้อมูลรายวันและรายสัปดาห์ จากการตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นก่อนทำการพยากรณ์ โดยการทดสอบความนิ่งของข้อมูลด้วยวิธี Augmented Dickey-Fuller test (ADF test) พบว่า ข้อมูลรายวันและรายสัปดาห์ของทั้ง 3 สัญญา มีลักษณะไม่นิ่งที่ระดับ $I(0)$ จึง

ทำการทดสอบข้อมูลที่ระดับความแตกต่างขั้นที่หนึ่ง (at first difference) ซึ่งทำให้ข้อมูลมีลักษณะนิ่ง (stationary) ที่ระดับ $I(1)$

หลังจากทำการทดสอบความนิ่งของข้อมูลราคาล่วงหน้าของยางแผ่นรมควันชั้น 3 ทั้งข้อมูลรายวันและรายสัปดาห์ของเดือนส่งมอบพฤศจิกายน ธันวาคม 2550 และมกราคม 2551 สามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปสร้างแบบจำลองการพยากรณ์ทั้งแบบรายวันและรายสัปดาห์ด้วยวิธี Holt-Winters no seasonal และวิธี Single exponential smoothing โดยแบ่งข้อมูลออกเป็น 2 ชุด และแบ่งการพยากรณ์ออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่ 1) historical forecast เป็นการพยากรณ์ตั้งแต่อดีตจนถึงช่วงเวลาที่พิจารณา เพื่อเปรียบเทียบกับค่าจริง 2) ex-post forecast เป็นการพยากรณ์ในช่วงสั้น ๆ โดยการตัดข้อมูลออกมาส่วนหนึ่งแล้วทำการพยากรณ์ แล้วเปรียบเทียบข้อมูลจริงกับข้อมูลที่ได้จากการพยากรณ์ และ 3) ex-ante forecast เป็นการพยากรณ์ข้อมูลไปข้างหน้า จากนั้นจึงทำการเลือกแบบจำลองที่มีความเหมาะสมกับข้อมูล โดยพิจารณาจากค่าสถิติความคลาดเคลื่อนจากการพยากรณ์ที่มีค่าต่ำที่สุด ได้แก่ ค่า root mean square error (RMSE)

จากการประมาณค่าพยากรณ์ทั้งในช่วง historical forecast และช่วง ex-post forecast พบว่า การพยากรณ์ด้วยวิธี Holt-Winters no seasonal ให้ค่าความคลาดเคลื่อนจากการพยากรณ์ (RMSE) ต่ำกว่าวิธี Single exponential smoothing ทั้งกรณีที่ใช้ข้อมูลรายวันและรายสัปดาห์ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าแบบจำลองจากการพยากรณ์ด้วยวิธี Holt-Winters no seasonal มีความเหมาะสมกับข้อมูลชุดนี้มากกว่า โดยค่าความคลาดเคลื่อนจากการพยากรณ์ล่วงหน้า 5 วัน ของแบบจำลองข้อมูลรายวันของราคาสัญญาล่วงหน้ายางแผ่นรมควันชั้น 3 เดือนพฤศจิกายน ธันวาคม 2550 และมกราคม 2551 เท่ากับ 0.52 0.36 และ 0.59 ตามลำดับ ค่าความคลาดเคลื่อนจากการพยากรณ์ล่วงหน้า 4 สัปดาห์ ของแบบจำลองข้อมูลรายสัปดาห์ของราคาสัญญาล่วงหน้ายางแผ่นรมควันชั้น 3 เดือนพฤศจิกายน ธันวาคม 2550 และมกราคม 2551 เท่ากับ 0.15 0.31 และ 0.31 ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของแบบจำลองจากการพยากรณ์ด้วยวิธี Holt-Winters no seasonal ระหว่างแบบจำลองข้อมูลรายวันและรายสัปดาห์ พบว่า แบบจำลองข้อมูลรายวันและรายสัปดาห์ของทั้ง 3 สัญญา มีค่าความคลาดเคลื่อนจากการพยากรณ์แตกต่างกันไม่มากนัก อย่างไรก็ตามหากพิจารณาถึงความเหมาะสมของแบบจำลอง อาจกล่าวได้ว่าแบบจำลองข้อมูลรายสัปดาห์มีความเหมาะสมสำหรับนำไปพยากรณ์ข้อมูลราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ของทั้ง 3 สัญญา มากกว่าแบบจำลองข้อมูลรายวัน เนื่องจากแบบจำลองข้อมูลรายสัปดาห์ของทั้ง 3 สัญญา มีค่าความคลาดเคลื่อนต่ำกว่าแบบจำลองข้อมูลรายวัน

แนวคิดจากการศึกษาและผลการศึกษาดังกล่าวอาจเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายสัญญาล่วงหน้ายางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย หรือผู้

ที่สนใจ ที่สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการซื้อหรือขายยางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ในช่วงเวลาและราคาที่เหมาะสม เพื่อช่วยลดความเสี่ยงในการซื้อหรือขายได้ รวมทั้งยังเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายจากการซื้อข้อมูลการวิเคราะห์แนวโน้ม หรือการวิเคราะห์ราคาจากบริษัทนายหน้า (broker) ได้ เนื่องจากเป็นวิธีที่ไม่ยุ่งยากในการทำการวิเคราะห์และแปลความหมาย

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 จากการศึกษาสถานการณ์การซื้อขายยางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย พบว่า การซื้อขายสัญญาล่วงหน้ายางแผ่นรมควันชั้น 3 ยังมีข้อจำกัดอยู่หลายประการ โดยเฉพาะในเรื่องของการประชาสัมพันธ์ซึ่งยังจำกัดอยู่ในวงแคบ ๆ ไม่เข้าถึงกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกยาง ซึ่งควรจะเป็นกลุ่มหลักที่ได้รับประโยชน์จากการใช้สัญญาล่วงหน้ายางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย แต่ในทางกลับกันกลุ่มคนที่ได้ประโยชน์จากการใช้สัญญาล่วงหน้ายางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย กลับมีเฉพาะกลุ่มผู้ประกอบการซื้อขายยางพารารายใหญ่ กลุ่มผู้ส่งออก และนักเก็งกำไร เท่านั้น ดังนั้นตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ควรให้ความสำคัญในเรื่องการประชาสัมพันธ์ที่เข้าถึงทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกยางซึ่งส่วนใหญ่ยังไม่ทราบถึงความสำคัญและประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้าไปใช้สัญญาล่วงหน้ายางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย เพื่อให้เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องในการซื้อขายยางแผ่นรมควันชั้น 3 สามารถใช้ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย เป็นเครื่องมือช่วยลดความเสี่ยงจากความผันผวนของราคา และสามารถวางแผนการผลิตและการค้าให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดได้

5.2.2 ปกติแล้วสินค้าเกษตรมักจะมีอิทธิพลของแนวโน้มและอิทธิพลของฤดูกาลเข้ามาเกี่ยวข้อง แต่เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้ใช้ข้อมูลแบบรายวันและรายสัปดาห์ ของราคาสัญญาล่วงหน้ายางแผ่นรมควันชั้น 3 ของ 3 เดือนส่งมอบ ซึ่งเป็นข้อมูลเพียงแค่ 1 ปี มาสร้างแบบจำลองการพยากรณ์ จึงทำให้ไม่สามารถมองเห็นแนวโน้มของราคาได้เด่นชัดนัก รวมทั้งทำให้ไม่สามารถนำอิทธิพลของฤดูกาลเข้ามาวิเคราะห์ร่วมด้วยได้ เพราะข้อมูลที่สามารถนำมาวิเคราะห์ปัจจัยด้านฤดูกาลนั้น จะต้องเป็นข้อมูลแบบรายเดือน หรือรายไตรมาส จึงจะสามารถนำมาวิเคราะห์ได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงในเรื่องของรูปแบบข้อมูลที่จะนำมาใช้กับแบบจำลอง เพื่อให้แบบจำลองมีความถูกต้องและมีความเหมาะสมมากที่สุด

5.2.3 การศึกษาราคาสัญญาล่วงหน้าอย่างแผ່นมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่งหน้าแห่งประเทศไทยในครั้งต่อไป ควรนำข้อมูลราคาและปริมาณการซื้อขายล่งหน้าของทุกสัญญาส่งมอบ ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งตลาดมาใช้ในการพยากรณ์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงของราคาอย่างแผ່นมควันชั้น 3 ในแต่ละสัญญาส่งมอบจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น และควรนำวิธีการพยากรณ์ข้อมูลอนุกรมเวลาในหลาย ๆ วิธี ทั้งเทคนิคการพยากรณ์ในระยะสั้นและระยะยาว มาใช้พยากรณ์เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการพยากรณ์ ซึ่งจะทำได้เลือกแบบจำลองการพยากรณ์ที่มีความเหมาะสมกับข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อประกอบการตัดสินใจในการเข้าไปซื้อหรือขายสัญญาล่งหน้าอย่างแผ່นมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่งหน้าแห่งประเทศไทยได้ดียิ่งขึ้น